

JESI LI TI KAO SVI OSTALI?

Da li se ponekad osećaš drugačije od ostalih ljudi? Da li ponekad osetiš potrebu da se ponašaš i razmišljaš drugačije od svih u tvom okruženju, da se obučeš onako kako se niko u tvom društvu ne oblači, da slušaš muziku koja se nikome ne dopada, ili smatraš da je nešto super iako svi drugi smatraju da je to skroz bez veze? **Da li ponekad imaš utisak da bi svi oko tebe hteli da te ukalupe i nateraju da budeš osoba kakva ne želiš da budeš?**

Neki kažu da je loše biti drugačiji, jer ako se ponašaš i razmišljaš drugačije od ljudi u svom okruženju, biće ti teže da s njima komuniciraš i da se sprijateljiš, a moguće je i da će ti se oni suprotstaviti i povrediti te. Zato ljudi koji ne vole da se izdvajaju smatraju da je najbolje ceo svet lepo podeliti u grupe, pa u isti koš smestiti sve one koji misle i ponašaju se na isti način. Ti ljudi imaju i reč za najvažniju od svih tih grupa – nazivaju je „zemlja“ – pa tu spadaju Grčka, Nigerija, Indija, Kanada itd. Ljude koji ne spadaju u njihov koš oni nazivaju „strancima“.

Oni koji vole da svakoga smeste u određeni koš tvrde da ti pripadaš samo jednoj od ovih zemalja i da ne treba da se razlikuješ od ostalih ljudi u tvojoj zemlji. Treba da govoriš istim jezikom kao oni, da se oblačiš na isti način, slušaš istu muziku, jedeš istu hranu, igraš se istih igara i veruješ u iste bogove. Ako se razlikuješ od drugih ljudi u tvojoj zemlji, nećeš se s njima lepo slagati, pa ćete doći u sukob. A ako odeš u neku drugu zemlju, tamo ćeš biti stranac; ljudi te neće prihvatiti jer ti tu ne pripadaš.

Ljudi iz koša kažu da je svet naprosto takav. Grci su oduvek živeli u Grčkoj i govorili grčkim jezikom, jeli grčku hranu, igrali se grčkih igara i verovali u grčke bogove. Za razliku od njih, Kanađani su oduvek govorili kanadskim jezikom, jeli kanadsku hranu, igrali se kanadskih igara i verovali u kanadske bogove.

Samo što ništa od toga nije istina. Kanađani čak i ne govore kanadskim jezikom jer takav jezik ne postoji. Većina Kanađana govori engleski jezik, kao i ljudi koji žive u Engleskoj, ili francuski jezik, kao ljudi koji žive u Francuskoj. Neki Kanađani govore inuktitut jezik, drugi odžibva jezik, a ima ih onih koji govore grčki, zato što su se oni ili njihovi roditelji u Kanadu doselili iz Grčke. S druge strane, mnogi ljudi u Grčkoj znaju engleski i francuski isto tako dobro kao i oni što žive u Engleskoj, Francuskoj i Kanadi.

S bogovima nije nimalo jednostavnije nego s jezicima. Uzmimo, recimo, grčke bogove. Pre mnogo godina Grci su imali mnoštvo bogova. Možda su ti poznata imena nekih od njih, kao što su Zevs, Artemida i Atena. Danas, međutim, skoro niko u Grčkoj ne veruje u njih. Većina Grka veruje u Isusa, neki veruju u Alaha, a ima i onih koji veruju u Šivu, ali je takođe veliki i broj onih koji uopšte ne veruju u bogove, a takvih ljudi ima i u Kanadi, Nigeriji i Indiji. Dakle, nije istina da je u svakom košu sve jednako. Ljudi u jednoj zemlji **moгу da govore različitim jezicima i da veruju u različite bogove.** Baš kao što ljudi u različitim zemljama mogu da govore istim jezikom i da veruju u iste bogove.

Ljudi skloni ukalupljivanju mogu prilično da se naljute ako im to kažeš. Oni tvrde da svet ne bi trebalo da bude takav. Oni misle da je sramota što ima Grka koji jedu italijansku hranu, govore engleski jezik i veruju u azijsko božanstvo. Oni bi rado okrenuli točak vremena unazad, kad su se njihovi preci ponašali kao pravi Grci.

Ali to nije moguće. Jer kad bismo se vratili unazad kroz vreme, uvideli bismo da je zapravo sve podložno promenama. **Nijedna zemlja,**

nijedan jezik, nijedna religija iz našeg vremena nisu u tom obliku postojali pre pet hiljada godina. U to davno vreme nisu postojale ni Grčka, ni Kanada, ni Nigerija, ni Indija. Niko nije govorio ni engleski, ni francuski, ni grčki jezik. I niko nije verovao ni u Isusa, ni u Zeusa, ni u Šivu. Naravno da su i pre pet hiljada godina postojale zemlje i jezici i religije, ali su se potpuno razlikovali od današnjih. Zemlje, jezici i religije kakve danas poznajemo postoje samo zahvaljujući tome što su se ljudi selili s jednog mesta na drugo i postepeno počinjali da se ponašaju i razmišljaju na drugačiji način.

Prvi Grci koji su, recimo, verovali u Isusa, razlikovali su se od svih ostalih u svom okruženju. Oni su prihvatili novu veru koja je poticala iz druge zemlje, za koju njihovi roditelji i njihove babe i dede nikad nisu ni čuli. Da bi se nešto promenilo, neko mora biti prvi koji će prihvatiti ono što je novo – neko mora biti drugačiji od ostalih.

Prema tome, sasvim je u redu ako se osećaš drugačije od ostalih u svom okruženju. Većina ljudi koja je u davno doba živela u tvojoj zemlji bila je drugačija od ljudi koji sad u njoj žive. Ma koliko ljudi nastojali da jedu istu hranu, da govore isti jezik i da veruju u iste bogove kao što je bilo u prošlosti, i bogovi i jezici i hrana i ljudi s vremenom se menjaju i postaju drugačiji.

Ali zašto se sve menja koliko god ljudi nastojali da sve ostane isto? Zašto se ljudi, zemlje, jezici i religije menjaju u odnosu na to kakvi su nekada bili? Zašto su, recimo, Grci prestali da veruju u Zeusa i Artemidu i počeli da veruju u Isusa? Odakle se stvore ti novi bogovi i šta se dogodi pri susretu sa njima?

I, što je još važnije, šta se zapravo dešava prilikom susreta različitih ljudi? Šta se, dešava, na primer, kad sretnješ osobu iz neke daleke zemlje koja govori neki strani jezik i jede neku čudnu hranu? Šta se dešava kad otputuješ nekuda daleko, preko mora i planina, i dospeš u čudnu i nepoznatu zemlju? Hoćeš li se boriti ili ćeš se prilagoditi?

Kako ljudi koji se veoma razlikuju mogu uspešno da sarađuju, pa čak i da postanu bliski prijatelji?

Odgovor na to pitanje je jedna od najneverovatnijih priča koju ćeš čuti u svom životu.

I ta priča je istinita.